

Pvm
9.2.2010

Ammatillisen koulutuksen järjestäjät

Dnro
4/530/2010

Asia: **Järjestämisluvan hakeminen 1.8.2010 vakinaisena alkavaan ammatilliseen peruskoulutukseen ohjaavaan ja valmistavaan koulutukseen, ammattistarttiin**

Säädöspohja

Ammatilliseen peruskoulutukseen ohjaava ja valmistava koulutus (ammattistartti) vakinaistettiin ammatillisesta koulutuksesta annetun lain 3 §:n muuttamisesta annetulla lailla (892/2009), joka tuli voimaan 1 päivänä tammikuuta 2010. Lakia sovelletaan syksyllä 2010 alkavaan ammattistarttikoulutukseen.

Lain 3 §:n 2 momentin mukaan ammatilliseen koulutukseen hakeutumisen edistämiseksi ja opiskeluvalmiuksien vahvistamiseksi voidaan järjestää ammatilliseen peruskoulutukseen ohjaavaa ja valmistavaa koulutusta. Koulutuksen laajuudesta, tavoitteista ja arvioinnista säädetään tarkemmin 17.12.2009 annetulla valtioneuvoston asetuksella (1137/2009) ammatillisesta koulutuksesta annetun asetuksen muuttamisesta. Koulutuksen laajuus on vähintään 20 ja enintään 40 opintoviikkoa.

Opetushallitus hyväksyy ammatilliseen peruskoulutukseen ohjaavan ja valmistavan koulutuksen opetussuunnitelman perusteet helmikuussa 2010. Määräystä noudatetaan 1.8.2010 lukien alkavassa koulutuksessa. Käynnissä olevassa kokeilukoulutuksessa noudatetaan Opetushallituksen vahvistamaa kokeiluohjelmaa.

Ammattistarttikoulutuksen kohderyhmät

Ammatilliseen peruskoulutukseen ohjaava ja valmistava koulutus on tarkoitettu erityisesti sellaisille perusopetuksen päättäneille nuorille, joilla ei vielä ole selkiintynyttä käsitystä ammatinvalinnastaan tai joilla ei ole riittäviä valmiuksia ammatilliseen koulutukseen hakeutumiseen ja opinnoista suoriutumiseen. Koulutukseen voivat hakeutua myös aiemmin ammatillisen tai lukiokoulutuksen keskeyttäneet.

Ammattistarttikoulutus ei ole lähtökohtaisesti tarkoitettu erityisopetuksen tarpeessa oleville opiskelijoille. Koulutus ei ole myöskään lähtökohtaisesti tarkoitettu maahanmuuttajien kielellisten ja muiden ammatillisiin opintoihin siirtymiseen tarvittavien valmiuksien vahvistamiseen. Kyseiset opiskelijat tu-

lisi pääsääntöisesti ohjata muihin valmistaviin koulutuksiin, kuten maahanmuuttajien ammatilliseen peruskoulutukseen valmistavaan koulutukseen tai vammaisten valmentavaan ja kuntouttavaan opetukseen ja ohjaukseen.

Ammattistarttikoulutuksen tavoitteet

Ammattistartti on perusopetuksen ja toisen asteen nivelvaiheeseen kehitetty koulutusväylä, jonka tarkoituksena on tukea onnistuneita siirtymiä koulutusasteelta toiselle ja opiskelijoiden elinikäisten opiskelupolkujen jatkumoa. Ammattistartin tavoitteena on antaa opiskelijoille tietoa ammatillisesta koulutuksesta ja tarvittavia valmiuksia ammatilliseen perustutkintoon johtavaan koulutukseen siirtymistä varten. Koulutuksen tavoitteena on tukea ja vahvistaa opiskelijoiden edellytyksiä suorittaa ammatillinen perustutkinto.

Ammattistarttikokeilun yhteydessä tehdyn seurantaselvityksen mukaan ammattistartin opiskelijoista arviolta noin 70 % jatkoi vuoden sisällä opintojaan joko ammatillisessa perustutkintoon johtavassa koulutuksessa, lukiossa tai muussa koulutuksessa tai oli siirtynyt työelämään. Opetusministeriön tavoitteena on, että ammattistarttiväylän vakiintuessa vähintään 80 % opiskelijoista jatkaisi välittömästi opintojaan ammatilliseen perustutkintoon johtavassa koulutuksessa. Lisäksi noin 10 % opiskelijoista jatkaisi opintojaan lukiossa tai muussa koulutuksessa.

Ammattistartista siirtyminen tutkintoon johtavaan koulutukseen

Ammattistarttikoulutuksesta voi hakeutua perustutkintoon johtavaan koulutukseen yhteishaun, täydennyshaun tai koulutuksen järjestäjän oman lisähaun kautta. Yhteishaussa ja siihen liittyvässä täydennyshaussa sekä lisähaussa noudatetaan opetusministeriön vahvistamia opiskelijaksi ottamisen perusteita. Lisähaun aikataulu ja hakumenettely on koulutuksen järjestäjän ratkaistavissa.

Mikäli ammattistarttiopiskelijan valmiudet ovat riittävät ja koulutuksen järjestäjällä on järjestämislupansa puitteissa mahdollisuus tarjota soveltuva opiskelupaikka, opiskelija voi siirtyä kesken ammattistartin suorittamisen tutkintoon johtavaan koulutukseen siinä vaiheessa kun se on opiskelijan opintosuunnitelman kannalta tarkoituksenmukaista. Tällöinkin tulee noudattaa soveltuvien osin opiskelijaksi ottamisen perusteita. Esimerkiksi jos alalle soveltuvuutta arvioidaan soveltuvuuskokein, koe tulee järjestää myös niille opiskelijoille, jotka siirtyvät koulutukseen ammattistartin kautta.

Opiskelijan siirtyessä tutkintoon johtavaan koulutukseen tulee opiskelijan ohjaavan ja valmistavan koulutuksen aikana saavuttama tutkintotavoitteeseen koulutukseen liittyvä osaaminen osaamisen tunnustamista koskevien säännösten mukaisesti ottaa huomioon (Laki ammatillisesta koulutuksesta 30 § 15.7.2005/601, asetus ammatillisesta koulutuksesta 12 a § 603/2005). Lähtökohtana on, että ammattistarttiopintojen tunnustaminen ja hyväksilukeminen pääsääntöisesti lyhentäisi opiskelijan perustutkinnon suorittamiseen käyttämää aikaa.

Ammattistarttikoulutuksen rahoitus

Ammattistarttikoulutuksen rahoituksesta säädetään opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta annetun lain (1705/2009) 25 §:n 3 momentissa ja opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta annetun asetuksen (1766/2009) 4 §:n 2 ja 4 momentissa. Koulutuksen rahoitukseen sovelletaan edellä mainitun lain 23 §:n nojalla säädettyä ammatillisen koulutuksen keskimääräistä yksikköhintaa kerrottuna luvulla 0,70, mikä vastaa likipitään koulutuksen vuoden 2008 toteutuneita kustannuksia. Mikäli koulutus yksittäisen opiskelijan osalta järjestetään erityisopetuksena, yksikköhintaa korotetaan 47 prosenttia. Uusia rahoitusperusteita sovelletaan määrättäessä vuoden 2011 yksikköhintoja.

Vuoden 2010 yksikköhinnat on määrätty koko vuoden osalta samoin perustein kuin kokeilukoulutuksessa. Kokeilukoulutuksessa ammattistarttin opiskelijat sisältyvät koulutusalojen opiskelijamääriin. Koulutuksen järjestäjän yksikköhinta määräytyy koulutusaloittain opiskelijamäärällä painotetun keskiarvon mukaisesti.

Ammattistarttikoulutuksen järjestämisluvan hakeminen

Ammattistarttikoulutuksen järjestäminen edellyttää opetusministeriön lupaa. Myös niiden koulutuksen järjestäjien, jotka ovat olleet mukana ammattistarttikokeilussa, on haettava lupaa. Hallituksen esityksen perusteluissa on arvioitu, että alkuvaiheessa lupa koulutuksen järjestämiseen annettaisiin 50–60 koulutuksen järjestäjälle. Tarkoituksena on, että lupa annettaisiin pääosin monialaisille ammattiopistoille, mutta perustelluista syistä se voidaan antaa myös yksi- tai kaksialaisille koulutuksen järjestäjille.

Ammattistarttikoulutus toteutetaan koulutuksen järjestäjien järjestämisluvis- sa määrätyn kokonaisopiskelijamäärän puitteissa. Koulutuksen järjestäjä päättää ammattistarttikoulutuksen tarjonnasta.

Hallitus antaa maaliskuun lopussa kevätkauden ensimmäisen lisätalousarvioesityksen, joka keskittyy työllisyys- ja koulutustilannetta parantaviin toimenpiteisiin, mm. nuoriso- ja pitkäaikaistyöttömyyden ehkäisemiseen. Mikäli lisätalousarvioesityksestä aiheutuu hakuprosessiin liittyviä järjestämislupatoimenpiteitä, ministeriö tiedottaa asiasta [www.minedu.fi/Koulutus/Ammatillinen koulutus/Hallinto, ohjaus ja rahoitus](http://www.minedu.fi/Koulutus/Ammatillinen_koulutus/Hallinto,ohjaus_ja_rahoytus).

Koulutuksen järjestäjän tulee perustella hakemuksensa oheisen liitelmäkkeen mukaisesti. Lomake on täytettävä opetusministeriön [www-sivulla osoitteessa: www.minedu.fi/Koulutus/Ammatillinen koulutus/Lomakkeet ja päätökset](http://www.minedu.fi/Koulutus/Ammatillinen_koulutus/Lomakkeet_ja_paatokset).

Hakemukseen tulee liittää kopiot päätösvaltaisten elinten lainvoimaisista päätöksistä.

Hakemus liitteinen tulee toimittaa opetusministeriöön 15.4.2010 mennessä osoitteella:

Opetusministeriö
PL 29
00023 VALTIONEUVOSTO

Opetusministeriö tekee järjestämislupapäätökset toukokuun aikana.

Opetusministeri Henna Virkkunen

Johtaja Mika Tammilehto

Tämä kirje liitteinen on luettavissa opetusministeriön www-sivulla osoitteessa: [www.minedu.fi/Koulutus/Ammatillinen koulutus/Lomakkeet ja päätökset](http://www.minedu.fi/Koulutus/Ammatillinen_koulutus/Lomakkeet_ja_paatokset).

LISÄTIEDOT

Lisätietoja antavat seuraavat opetusministeriön virkamiehet:

Ylitarkastaja Tarja Koskimäki, puh. (09) 1607 7416

(Uusimaa, Itä-Uusimaa, Kymenlaakso, Etelä-Karjala, Etelä-Pohjanmaa, Pohjanmaa, Keski-Pohjanmaa, Kainuu, Pohjois-Pohjanmaa, Lappi)

Opetusneuvos Jukka Lehtinen, puh. (09) 1607 7224

(Varsinais-Suomi, Satakunta, Keski-Suomi, Etelä-Savo, Pohjois-Savo, Pohjois-Karjala)

Hallitusneuvos Kaija Suorsa-Aarnio, puh. (09) 1607 7204

(Kanta-Häme, Päijät-Häme, Pirkanmaa)

Opetusneuvos Kirsti Kupiainen, puh. (09) 1607 7307

(ammattistarttia koskevat erityiskysymykset)

Hallitusneuvos Tarja Lehtinen, puh. (09) 1607 7469

(rahoitus)

sähköpostiosoite: etunimi.sukunimi@minedu.fi

LIITE

Ammattistarttihakemuksen perustelut -lomake

TIEDOKSI

Alueelliset elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukset
Ammatillisen Aikuiskoulutuksen Liitto ry
Koulutuksen järjestäjien yhdistys KJY ry
Opetusalan Ammattijärjestö OAJ ry
Opetushallitus
Suomen Kuntaliitto
Tilastokeskus
Yksityisen Opetusalan Liitto ry
Yksityisten Ammatillisten Oppilaitosten liitto ry

LIITE Perustelut ammattistarttihakemukselle

Viite: Dno 4/530/2010, 9.2.2010

Järjestämisluvan hakeminen 1.8.2010 vakinaisena alkavaan ammatilliseen peruskoulutukseen ohjaavaan ja valmistavaan koulutukseen, ammattistarttiin

Koulutuksen järjestäjä: (nimi)
Yhteyshenkilö: (nimi, virka/toimi, puhelinnumero, sähköposti)

Ammattistarttikoulutukseen suunnitellut opiskelijamäärät:

1. Ammattistarttikoulutuksen arvioitu opiskelijamäärä 20.9.2010:
2. Ammattistarttikoulutuksen uusien opiskelijoiden arvioitu määrä 20.9.2010:
3. Ammattistarttikoulutuksen 20.9.2010 uusista opiskelijoista perusopetuksen keväällä 2010 päättäneiden arvioitu määrä:
4. Ammattistarttikoulutuksen arvioitu vuosio opiskelijamäärä vuonna 2011 koulutuksen ollessa täydessä laajuudessaan:
5. Arvionne siitä, mikä olisi järjestämislupanne vuosio opiskelijamäärän lisäystarve, jotta ammattistartin kysyntään vastaaminen ei vähentäisi perustutkintoon johtavan koulutuksen tarjontaa vuodesta 2009?

Perustelut ammattistarttia koskevaan hakemukseen:

6. Kuinka suuri ja millainen kohderyhmä alueella on ammattistarttikoulutukselle (perusopetuksen päättävistä, ammatillisen tai lukiokoulutuksen keskeyttäneistä, muista)?
7. Millaisin erilaisin toimin perusopetuksen päättävien välitön koulutukseen pääsy on turvattu alueella?
8. Millaisia toimia alueella on kehitetty ammatillisen tai lukiokoulutuksen keskeyttäneiden ohjaamiseksi uudelleen koulutuksen piiriin?
9. Onko ammattistarttikoulutuksen aloittamisella vaikutuksia perusopetuksen lisäopetuksen ja muiden ammatilliseen koulutukseen valmistavien koulutusten kysyntään alueella?
10. Paikkakunnat, joilla ammattistarttikoulutusta on tarkoitus järjestää?
11. Yhteistyöverkostot ammattistarttikoulutukseen hakeutumisen ja koulutuksen järjestämisen tueksi?
12. Opetus- ja ohjaushenkilöstön riittävyys ja pätevyys ammattistarttikoulutuksen järjestämiseen?
13. Välineet, laitteet ja tilat ammattistarttikoulutuksen järjestämiseen?
14. Koulutuksen järjestäjät, joilla on ollut ammattistartin kokeilulupa: miten opiskelijat ovat sijoittuneet ammattistarttikoulutuksesta tutkintoon johtavaan koulutukseen?
15. Muut järjestäjän esittämät perustelut?